

Μια πολυτελής εξοχική κατοικία της αρχαιότητας

Κυνουρία, η έπαυλη του Ηρώδη του Αττικού

Δημοσίευση: 09 Οκτ 2017, 12:38 | Τελευταία ενημέρωση: 09 Οκτ 2017, 12:38



Η έπαυλη του Ηρώδη του Αττικού, ένα ιδιαίτερα αξιόλογο μνημειακό συγκρότημα της αρχαιότητας στην Κυνουρία

Στην ευρύτερη περιοχή του ιστορικού Άστρους Κυνουρίας (τόπος σύγκλησης της Β' Εθνοσυνέλευσης, 1823), κοντά σε ένα από τα σπουδαιότερα μοναστικά κέντρα ολόκληρης της Αρκαδίας, τη μονή Λουκού, βρίσκεται ένα ιδιαίτερα αξιόλογο μνημειακό συγκρότημα της αρχαιότητας, η **έπαυλη του Ηρώδη του Αττικού**.

Ο Τιβέριος Κλαύδιος Αττικός Ηρώδης (101-177 μ.Χ.), διάσημος σοφιστής, ρήτορας και μαικήνας με καταγωγή από το Μαραθώνα, υπήρξε μέγιστος ευεργέτης της Αθήνας και άλλων ελληνικών πόλεων. Κατέλαβε ανώτατα αξιώματα στην αθηναϊκή πολιτεία, διέθεσε δε τη μεγάλη περιουσία του για την ίδρυση σημαντικών μνημείων στην Αττική και αλλού (μεταξύ άλλων, Παναθηναϊκό Στάδιο, ωδείο στις υπώρειες της Ακρόπολης, υδραγωγείο Ολυμπίας, θέατρο Κορίνθου, λουτρά Θερμοπυλών).

Η πολυτελής εξοχική κατοικία οικοδομήθηκε από τον Ηρώδη τον Αττικό στη δασώδη περιοχή όπου βρίσκονταν η Εύα, η μεγίστη των θυραεατικών

κωμών σύμφωνα με τον Πausανία (η Θυρέα ήταν οχυρή πόλη της Κυνουρίας), και το ιερό του ιαματικού ήρωα Πολεμοκράτους (Πολεμοκράτειον), φημισμένο θεραπευτήριο, που περιέβαλε όσους προσέτρεχαν σε αυτό. Η λατρεία του Πολεμοκράτους, γιου του Μαχάονος και εγγονού του Ασκληπιού, ήταν σημαντική τουλάχιστον από τους Κλασικούς Χρόνους.



Το υπό εξέταση μνημειακό συγκρότημα, που περιλαμβάνει την κυρίως έπαυλη και τα προσκτίσματά της, ανήκει στον τύπο της λεγόμενης αγροτικής έπαυλης (villa rustica). Οι πολυτελείς εγκαταστάσεις προορίζονταν κατά κύριο λόγο για τον εύπορο ρωμαίο ιδιοκτήτη, τα μέλη της οικογένειάς του και τους φιλοξενούμενους του.

Η μέχρι τούδε ανασκαφική έρευνα έχει αποκαλύψει το κεντρικό τμήμα της έπαυλης με τους επίσημους χώρους υποδοχής, οι οποίοι διαμορφώνονται γύρω από αυλή με περιστύλιο.

Η πρωιμότερη οικοδομική φάση των ερειπίων που έχουν αποκαλυφθεί είναι ρωμαϊκή και ανάγεται στο 2ο αιώνα μ.Χ. Από την εν λόγω φάση προέρχονται και διάφορα γλυπτά από τη διακόσμηση του κτιρίου, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και πορτρέτα αυτοκρατόρων.



Κατά την τελευταία οικοδομική φάση, που ανάγεται στον 5ο αιώνα μ.Χ., οι διάδρομοι γύρω από την αυλή διακοσμήθηκαν με ψηφιδωτά δάπεδα, που χαρακτηρίζονται από την πολυχρωμία των σύνθετων γεωμετρικών κοσμημάτων και τον πλούτο του εικονογραφικού διακόσμου.

Η αρχαιολογική έρευνα κατέδειξε ότι ο Ηρώδης, για να τιμήσει προσφιλή του πρόσωπα που είχαν πεθάνει, μετέτρεψε το νυμφαίο του κήπου σε μαυσωλείο-χώρο μνήμης, αντικαθιστώντας τα περίφημα γλυπτά (κατά πάσαν πιθανότητα, έργα του Καλλιμάχου) με σαρκοφάγους-κλίνες και μεταφέροντας εδώ τις στήλες με τα ονόματα των Μαραθωνομάχων από την ιδιαίτερη πατρίδα του.



Το μεγάλο ρωμαϊκό οικοδόμημα της Κυνουρίας ήταν γνωστό από τα εντυπωσιακά αρχιτεκτονικά μέλη που είχαν εντοιχιστεί στο καθολικό της μονής Λουκούς. Στις αρχές του 19ου αιώνα περιηγητές και αρχαιολόγοι κατέγραψαν τα πρώτα μεγάλα γλυπτά, μερικά από τα οποία μεταφέρθηκαν στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, πρώτα στην Αίγινα και αργότερα στην Αθήνα.

Βαγγέλης Στεργιόπουλος

in.gr